

Handläggare
Erik Ojala

Datum
2018-06-07

Diarienummer
UBN-2018-1741

Utbildningsnämnden

Svensk gymnasielärling

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta utveckla konceptet Svensk gymnasielärling i Uppsala kommun.

Bakgrund

I nämndens verksamhetsplan för 2018 ges förvaltningen i uppdrag att verka för att skapa möjligheter för elever att erbjudas utbildning inom konceptet svensk gymnasielärling. Möjligheter att skapa utbildningsplatser både inom och utanför kommunens verksamheter ska undersökas.

Lärlingsutbildning

Gymnasial lärlingsutbildning är ett annat sätt att gå ett yrkesprogram. En elev som går lärlingsutbildning i gymnasieskolan går mer än hälften av utbildningen på en eller flera arbetsplatser. I Uppsala kommun erbjuds lärlingsutbildning läsåret 2018/19 inom vissa inriktningar vid åtta av yrkesprogrammen. (Se närmare ärende om utbud vid kommunala gymnasieskolor, dnr UBN-2018-3746)

Vid lärlingsutbildning upprättas ett skriftligt utbildningskontrakt som undertecknas av eleven, skolhuvudmannen och arbetsplatsen. En elev som utför arbete enligt ett utbildningskontrakt anses inte som arbetstagare. En elev som går lärlingsutbildning kan ansöka hos Centrala Studiestödsnämnden (CSN) om lärlingsersättning - ett bidrag för måltider och resor.

Konceptet svensk gymnasielärling

Svensk Gymnasielärling finns inom yrken med goda framtidsutsikter. Konceptet Svensk Gymnasielärling innebär att arbetsgivaren ger eleven en tidsbegränsad anställning, GLA (Gymnasial Lärlingsanställning) och ger eleven lärlingslön. Anställningen regleras i lagen om gymnasial lärlingsanställning (SFS 2014:421)

Bakom konceptet står från början industrimannen Carl Bennet tillsammans med Skolverket och Västsvenska Handelskammaren.

Utgångspunkten är att arbetsgivarna kan få mer motiverade sökande och att arbetsgivaren blir engagerade i blivande medarbetare redan på ett tidigt stadium. Det stimulerar ungdomar att söka utbildningar och arbetsplatser där man idag ser en brist på arbetskraft.

Föredragning

Villkor för svensk gymnasielärling

Följande branscher finns idag som svensk gymnasielärling i hela landet: industriteknik, vård och omsorg, barn och fritid, bygg och anläggning, fordon och transport, handel och administration, hantverk, hotell och turism, restaurang och livsmedel och el och energi. Det innebär att det inom dessa branscher finns elever som är anställda enligt en tidsbegränsad GLA, Gymnasial Lärlingsanställning som ger lärlingslön. Att utöka med fler branscher är möjligt om gymnasieskolorna tillsammans med arbetsgivare lokalt bestämmer sig för detta samarbete.

De arbetsgivare som tar emot lärlingar har möjlighet att ta del av ett statsbidrag från Skolverket. Detta statsbidrag ges till arbetsgivaren oavsett om eleven anställs eller inte.

Möjligheter i Uppsala kommun

Om Uppsala kommun skulle lyckas utöka med fler branscher kommer det att ge goodwill för näringslivsklimatet i Uppsala i form av ett modernt och offensivt tänk. Det stärker även attraktiviteten för yrkesprogrammen.

För Uppsala kommun som arbetsgivare är förslaget att starta svensk gymnasielärling i samverkan med den kommunala förskolan under 2019. Det handlar då om barnskötare som förskolan har stor brist av. Konceptet ger möjlighet för Uppsala kommun att anställa personal med rätt kvalitéer och utan rekryteringskostnader eftersom lärlingen inom ramen för sin utbildning utför arbete på förskolorna. Ett förberedande arbete är inlett inom utbildningsförvaltningen.

Följande branscher ser utbildningsförvaltningen vidare som möjliga att inleda samarbete med vad gäller svensk gymnasielärling utifrån att dessa branscher har stort rekryteringsbehov och ser lärlingsutbildningen som en bra sätt att få rätt kompetens:

- Hotell och turism: Här finns flera hotellkedjor som kan vara tänkbara samarbetspartners och nationellt finns flera sådana samarbeten.
- Fastighetsbranschen: Här finns kontakter med några företrädare i branschen som ställt sig positiva till ett intensivare samarbete.
- Handel och administration: Liksom inom hotell och turism finns flera företag som kan vara intresserade av lärlingsanställning och det finns gott om jobb i branschen.

Konsekvenser för barn/elever

För eleven innebär anställningen att man får en lön för ett arbete som man bevisligen utför. Det är en bekräftelse på att man har en mognad och kompetens som gör att man kan kombinera rollen som elev med ett ansvarstagande och ett bidrag till verksamheten på arbetsplatsen. Det kan också innebära att man på grund av lärlingsanställningen ges incitament att fortsätta göra APL och sedan ta anställning på arbetsplatsen vilket gör att man starkare knyter an till sin bransch och arbetsplats.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader i samband med utvecklingsarbetet bedöms som marginella och ryms inom befintliga budgetramar.

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör